

**ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКАРПАТСЬКОГО УГОРСЬКОГО ІНСТИТУТУ
ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

ЗАТВЕДЖЕНО

Вченою радою Закарпатського
угорського інституту ім. Ф. Ракоці ІІ
протокол № 2 від 28.02.2023р.

Голова Вченої Ради,
ректор ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ

С.С. Черничко

КОНЦЕПЦІЯ

розвитку та діяльності Фахового коледжу

Закарпатського угорського інституту

імені Ференца Ракоці ІІ

щодо розширення провадження освітньої діяльності

у сфері фахової передвищої освіти

за освітньо-професійною програмою

«Початкова освіта»

1. Загальна характеристика закладу освіти

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II здійснює освітню діяльність у сфері вищої та фахової передвищої освіти на підставі наказів МОН України № 2657л від 31.07.2014р. та № 1010-л від 12.12.2019р. у відокремленому структурному підрозділі «Коледж Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II» (Додаток 5.16, електронна відомість МОН України <https://mon.gov.ua/storage/app/media/07.02.20/1010l.pdf>).

У 2013 році Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II надано право здійснювати діяльність у сфері вищої освіти за програмою підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» із сукупним ліцензованим обсягом 120 осіб щорічно, а саме:

- 5.01010101 «Дошкільна освіта» – 25 осіб;
- 5.01010601 «Соціальна педагогіка» – 20 осіб;
- 5.04030101 «Прикладна математика» – 25 осіб;
- 5.03050901 «Бухгалтерський облік» – 25 осіб;
- 5.14010301 «Туристичне обслуговування» – 25 осіб.

Створення Коледжу ЗУІ ім. Ф. Ракоці II було спричинено необхідністю розв'язання завдань, що постали перед Закарпатським угорським інститутом імені Ф. Ракоці II в контексті загальнодержавних процесів реформування системи освіти, піднесення її до рівня європейських стандартів та забезпечення рівного доступу всіх громадян України, в тому числі й представників національних меншин, до здобуття якісної професійної освіти.

Перший набір студентів до Коледжу ЗУІ відбувся на конкурсній основі у 2014 році. Станом на 1 вересня 2014 року на I-й курс було зараховано 102 студенти із 56 населених пунктів Закарпатської області.

У 2019 році ЗУІ ім. Ф. Ракоці II отримав право на провадження освітньої діяльності у сфері фахової передвищої освіти з підготовки за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра. Відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» Коледж ЗУІ ім. Ф. Ракоці II набув статусу фахового закладу передвищої освіти.

У 2020 році навчальний заклад перейменовано на Фаховий коледж Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II (далі Фаховий коледж ЗУІ ім. Ф. Ракоці II).

Пріоритетними завданнями діяльності Фахового коледжу ЗУІ ім. Ф. Ракоці II є створення сприятливих умов для успішного навчання здобувачів фахової передвищої освіти та продовження навчання на першому рівні вищої освіти у Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II та інших закладах вищої освіти; впровадження в освітній процес інноваційних освітніх та інформаційних технологій; реалізація програм фізичного розвитку та здорового способу життя студентської молоді; особистісно-орієнтоване навчання й виховання; розвиток інтелектуальних і творчих здібностей здобувачів фахової передвищої освіти; удосконалення матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу.

Основна мета діяльності Фахового коледжу ЗУІ ім. Ф. Ракоці II – створення умов для розвитку й самореалізації кожного здобувача освіти, забезпечення належних умов для оволодіння системою знань і навичок у межах підготовки кваліфікованих фахівців, формування покоління, здатного навчатися впродовж життя, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Провідною ідеєю діяльності Фахового коледжу ЗУІ ім. Ф. Ракоці II є регіональний аспект змісту та технологій навчання й виховання, прагнення до зміцнення зв'язку освіти з витоками національної та світової культури, гуманістичними та християнськими традиціями.

Освітня діяльність Фахового коледжу ЗУІ ім. Ф. Ракоці II ґрунтується на використанні позитивних надбань української й зарубіжної педагогіки, результатів новітніх наукових психолого-педагогічних досліджень з урахуванням принципів гуманності, демократизації, оптимізації навчання, його

неперервності й ступеневості, практичності й адаптованості, що визначають стратегічні завдання удосконалення фахової підготовки.

Принциповими підходами в оновленні змісту освіти є формування у здобувачів умінь знаходити, систематизувати інформацію, одержану з різних джерел, в тому числі й з глобальних і локальних інформаційних мереж, застосовувати її для індивідуального розвитку та самовдосконалення.

Із 2020 року Фаховий коледж ЗУІ ім. Ф. Ракоці II реалізує перспективний план розвитку на 5 років у контексті концепції освіти для сталого розвитку, що передбачає оновлення педагогічної освіти, розширення освітніх послуг, обумовлених запитами ринку праці, реформуванням освіти за вимогами Нової української школи, яка ставить за мету виховати новатора та громадянина, здатного до ухвалення творчих і відповідальних рішень.

Проголошена Законом України «Про освіту» необхідність забезпечення рівного доступу до освіти відповідно до запитів, здібностей і особливостей розвитку дітей спричинила потребу в модернізації змісту, форм і методів підготовки на засадах наступності, професійної спрямованості, урахування індивідуальних особливостей здобувача освіти.

Специфіка ринку освітніх послуг у полікультурному регіоні Закарпаття й недостатня кількість фахівців з початкової освіти в закладах, у яких вивчається угорська мова, зумовили необхідність у розширенні можливостей щодо підготовки фахівців з початкової освіти, які спроможні надавати кваліфіковані освітні послуги й проводити якісну корекційно-розвиткову роботу з дітьми молодшого шкільного віку.

Відповідно до Закону України «Про освіту», ст. 7, особам, які належать до національних меншин, гарантується право на навчання для здобуття початкової освіти мовою відповідної національної меншини. Згідно з державними статистичними даними у 2020-2021 н.р. на Закарпатті функціонувало 73 заклади загальної середньої освіти з класами, в яких діти навчалися угорською мовою, та 27 закладів загальної середньої освіти – угорською та українською мовами. Наразі в жодному закладі вищої та фахової передвищої освіти України

підготовка фахівців з початкової освіти для даного типу закладів загальної середньої освіти не проводиться.

Для вирішення проблеми забезпечення закладів освіти фахівцями, які володіють українською та угорською мовами, на засіданні Вченої Ради ЗУІ імені Ф. Ракоці II (Протокол № 3 від 22.05.2020 р.) було ухвалено рішення про розширення освітніх послуг на рівні фахової передвищої освіти та започаткування комплексної підготовки фахових молодших бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта».

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II здійснив ряд планових заходів, спрямованих на виконання ліцензійних вимог щодо розширення діяльності у сфері фахової передвищої освіти та подальшого забезпечення якості освітньої діяльності у Фаховому коледжі ЗУІ.

Із 2021/2022 навчального року в довгостроковому користуванні Фахового коледжу ЗУІ знаходиться окрема земельна ділянка й триповерхова будівля, що розташована за адресою: м.Берегове, вул.Лева, буд.30. Площа земельної ділянки – 2,08 га. Загальна площа будівлі становить 4 815,80 м². Заклад освіти під'єднано до всіх комунальних мереж централізованого електро-, газо-, водопостачання та водовідведення, опалення централізоване за допомогою автономного газового котла, налагоджено вивезення відсортованих побутових відходів у порядку, установленому законодавством. Для забезпечення безперешкодного доступу до закладу осіб, які користуються інвалідним візком, перед входом в коледж споруджено пандус; в будівлі встановлено ліфт, безпорогий доступ до всіх приміщень. З метою збереження здоров'я та життя учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану відповідно до вимог на території, прилеглій до будівлі Фахового коледжу ЗУІ, у 2022 р. під час літніх канікул було споруджено спеціальне укриття.

Навчальна площа для підготовки фахових молодших бакалаврів, що використовуються в освітньому процесі становить 4815,8 м². Фактична кількість здобувачів освіти на 01.09.2022 року складає 333 осіб. Кількість квадратних метрів на одного здобувача складає 14,46 м² (4815,8 м²: 333 студ. = 14,46 м²),

що більше, ніж за ліцензійними вимогами (2,4 м²).

За умови ліцензування спеціальності 013 «Початкова освіта» з обсягом 25 осіб щорічно, збільшиться загальний ліцензований обсяг здобувачів освіти (420+100 = 520). Таким чином, навчальна площа на одного здобувача фахової передвищої освіти становитиме 9,26 м² (4815,8 м²: 520 = 9,26 м²).

У Фаховому коледжі ЗУІ функціонують загалом 237 приміщень. Розподіл приміщень відбувався за технічним проектом із дотриманням лінійно-функціонального принципу. Аудиторії розраховано на 26 посадкових місць при заявленому ліцензійному обсязі спеціальності 013 «Початкова освіта» 25 осіб денної форми навчання.

Інформаційно-технічна база Фахового коледжу ЗУІ складається з комп'ютерних засобів, програмних продуктів, електронних баз даних, комп'ютерної лабораторії (88,2м²). Кабінет інформатики обладнано мультимедійним проектором та комп'ютерами. На всіх комп'ютерах встановлено доступні прикладні програми.

Інформаційно-комп'ютерне обладнання дозволяє забезпечити освітній процес як при очній, так і дистанційній і змішаній формах навчання. Здобувачі освіти мають безкоштовний доступ до Інтернету через мережу WiFi, що створює належні умови для підготовки до навчальних занять, написання курсових робіт, виконання творчих проєктів. Обладнання робочих місць відповідають ліцензійним вимогам щодо реалізації освітнього процесу за ліцензованими спеціальностями та заявленої для ліцензування ОПП «Початкова освіта».

Освітній процес забезпечено навчальною, художньою та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки бібліотечному фонду ЗУІ. Здобувачі фахової передвищої освіти користуються послугами абонементного відділу й читальної зали з достатньою кількістю посадкових місць. Повний обсяг книжкового фонду бібліотеки ЗУІ каталогізовано, інформаційно-бібліотечний центр надає доступ через внутрішньо-пошукову систему сайту ЗУІ до електронних баз даних наукових і періодичних педагогічних видань відповідного профілю.

Підтримка здобувачів фахової передвищої освіти забезпечується розвиненою соціальною інфраструктурою. Гуртожиток Фахового коледжу ЗУІ на 100% забезпечує потреби студентів, які мешкають у віддалених населених пунктах. У корпусі закладу освіти функціонує їдальня, в якій організовано дворазове гаряче харчування. Здобувачам освіти забезпечено надання первинної медичної допомоги, медична сестра здійснює постійний контроль стану здоров'я суб'єктів навчання та дотримання санітарно-протиепідемічних вимог в усіх приміщеннях закладу. Практичний психолог проводить консультативну й превентивну роботу з метою адаптації до умов навчання та попередження конфліктів і проявів булінгу. У спортивній залі Фахового коледжу ЗУІ площею 303,9м² створено належні умови для занять спортом і підготовки здобувачів освіти до участі у спортивних змаганнях, спартакіадах з легкої атлетики, ігрових видів спорту (волейбол, баскетбол, настільний теніс тощо). На прилеглій до Фахового коледжу ЗУІ території функціонують спортивний майданчик і бігова доріжка. Масові виховні заходи, практичні конференції, тематичні вечори, організовані за ініціативи студентської ради, проводяться в актовій залі площею 296,6 м².

Здобувачі фахової передвищої освіти мають можливість користуватися також навчальними аудиторіями ЗУІ, лабораторіями, їдальнями, актовою залою «Атріум» (448,1м²), обладнаною відео- та аудіоапаратурою, великою сценою, підсилюючою апаратурою) та покращувати фізичне здоров'я на додаткових заняттях у спортивно-оздоровчому комплексі ЗУІ (2186,3 м²).

У Фаховому коледжі ЗУІ ім. Ф. Ракоці II функціонує шість циклових комісій: загальноосвітня циклова комісія, циклові комісії дошкільної освіти, соціальної роботи, прикладної математики, обліку і оподаткування, туризму.

Для роботи циклової комісії початкової освіти виділено окреме адміністративне приміщення, в якому 3 комп'ютери, приєднані до мережі Інтернет, принтер. Підготовка навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми «Початкова освіта» здійснювалася в спеціалізованих кабінетах і лабораторіях, обладнаних мультимедійними комплексами та

комп'ютерною технікою.

Педагогічні працівники Фахового коледжу ЗУІ, які забезпечують реалізацію програм освітньо-професійної підготовки, щорічно відвідують курси підвищення кваліфікації, організовані на базі Закарпатського ІІПО, Літньої Академії ЗУІ, Мукачівського ДУ, НПУ ім. М.П. Драгоманова, проходять короткострокове стажування (участь у тренінгах, вебінарах, «круглих столах») в закладах вищої освіти Угорщини: Дебреценський університет, Ніредьгазький університет, Будапештський університет ім. Е. Лоранда.

Реалізацію освітньої програми «Початкова освіта» здійснюватимуть педагогічні працівники: з них 76 % – за основним місцем роботи, 24 % за сумісництвом – науково-педагогічні працівники ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ. Серед них доктор філософії – 1, кандидати педагогічних наук – 2, кандидат філософських наук – 1, мають педагогічні звання «викладач-методист» – 3, «старший викладач» - 5, «старший вчитель» - 1; викладачам присвоєно кваліфікаційні категорії: «спеціаліст вищої категорії» - 7, «спеціаліст першої категорії» - 4, «спеціаліст другої категорії» - 4. Тринадцять педагогічних працівників успішно виконали магістерські програми вищої освіти України, двоє навчаються за освітньо-науковою програмою доктора філософії.

2. Загальна характеристика освітньо-професійної програми

«Початкова освіта»

Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітня програма	ОПП «Початкова освіта»
Освітня кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр
Професійна кваліфікація	Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти
Обсяг освітньої програми в кредитах	150 кредитів ЄКТС на основі базової середньої освіти.
Термін навчання	3 роки 10 місяців
Форма навчання	Інституційна (денна, очна)

Професійні стандарти, на дотримання яких планується спрямувати навчання (в разі наявності)	Стандарт фахової передвищої освіти України: освітньо-професійний ступінь Фаховий молодший бакалавр, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 801.
---	--

Освітньо-професійну програму «Початкова освіта» підготовки фахівців на рівні фахової передвищої освіти складено на основі Стандарту фахової передвищої освіти України: освітньо–професійний ступінь Фаховий молодший бакалавр, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта, який затверджено Наказом МОН України № 801 від 13.07.2021 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта» містить:

- **Обов'язкові освітні компоненти, що формують загальні компетентності:**
 - Історія та культура України* (Історія України)
 - Основи екології* (Біологія і екологія)
 - Безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільного захисту
 - Основи філософських знань
 - Сучасна українська мова з практикумом
 - Культура українського мовлення
 - Іноземна (англійська) мова
 - Фізичне виховання
- **Обов'язкові освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності:**
 - Мистецтво
 - Угорська мова за професійним спрямуванням* (Угорська мова і

література)

- Українська мова за професійним спрямуванням
- Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)
- Вступ до фаху
- Історія педагогіки
- Загальні основи педагогіки з основами педагогічної майстерності
- Загальна психологія
- Дитяча та педагогічна психологія
- Дитяча література
- Методика навчання угорської мови
- Методика навчання української мови
- Методика навчання математичної освітньої галузі НУШ
- Методика навчання соціальної і здоров'язбережувальної та фізкультурної освітньої галузі НУШ
- Методика навчання технологічної освітньої галузі НУШ з практикумом
- Методика навчання мистецької освітньої галузі НУШ з практикумом
- Методика навчання природничої освітньої галузі НУШ
- Методика навчання громадянської та історичної освітньої галузі НУШ
- Інформатика в початковій школі та методика навчання інформатичної освітньої галузі НУШ
- Основи корекційної педагогіки та інклюзивної освіти у початковій школі
- Вікова фізіологія та шкільна гігієна з основами медичних знань
- Курсова робота
- Цикл практичної підготовки:
 - Навчальна (ознайомча) практика
 - Позакласна та позашкільна виховна робота

- Спостереження за навчально-виховною роботою вчителя-класовода
- Педагогічна літня практика
- Пробні уроки та заняття
- Переддипломна практика

• Вибіркові освітні компоненти ОПП – навчальні дисципліни вільного вибору здобувачів освіти відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» та професійних стандартів (5 предметів за вибором здобувачів освіти, всього за циклом з каталогу вибіркових освітніх компонентів).

Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта» передбачає системне формування професійних компетентностей і навичок в реальних виробничих умовах через організацію різних видів практики. Зміст і послідовність видів практики, відповідні форми звітності визначаються програмою практичної підготовки, яка розробляється відповідно до навчального плану. Основними базами практичної підготовки фахівців з початкової освіти є заклади загальної середньої освіти міста Берегове, приватний заклад „Гімназія П. Каталін Франгепан”, а також заклади загальної середньої освіти Берегівської територіальної громади Закарпатської області, з якими укладено відповідні договори та угоди.

3. Перелік основних компетентностей, якими повинен володіти здобувач

Інтегральна компетентність: здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності, що вимагає застосування положень і методів психолого-педагогічної науки та характеризується певною невизначеністю умов, а також нести відповідальність за результати своєї діяльності в освітньому процесі.

Загальні компетентності: здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність

зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальні компетентності: здатність до застосування системи психолого-педагогічних знань і умінь, що є базовими для реалізації змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти; здатність до планування, моделювання, конструювання, проектування, організації освітнього процесу в початковій школі; здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі; здатність дотримуватись вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі; здатність до організації та проведення педагогічної діагностики учня; здатність визначати мету та завдання освітнього процесу, коригувати його шляхом зіставлення проміжних результатів із запланованими; здатність добирати доцільні методи, засоби і форми навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку, іншої форми навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей учнів; здатність до проведення формувального та підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів; здатність до відстеження динаміки та забезпечення підтримки особистісного розвитку дитини в освітньому процесі; здатність до активного залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства; здатність до роботи в команді з профільними фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами; здатність до організації здоров'язбережувального, безпечного,

розвивального, інклюзивного освітнього середовища; здатність усвідомлювати особисті відчуття і почуття, управляти власними емоційними станами; здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей.

4. Професійна кваліфікація, яку планується надавати

Професійна кваліфікація: Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти

5. Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання

Розпочати навчання мають право особи на основі базової загальної середньої освіти, повної загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти або вищої освіти. Умови вступу до Фахового коледжу ЗУІ визначаються «Правилами прийому до Фахового коледжу Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II».

Особи, які здобувають фахову передвищу освіту на основі базової загальної середньої освіти, мають одночасно завершити здобуття повної загальної середньої освіти.

6. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів фахової передвищої освіти, набутих в процесі навчання, містить такі складники: поточний, тематичний (модульний) і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та лабораторних занять і реалізується у формі опитування, виступів, експрес-контролю. Результати поточної успішності є показником рівня засвоєння здобувачами навчальної програми та виконання завдань самостійного опрацювання. Тематичний (модульний) контроль здійснюється у формі контрольної роботи, виконання тестових завдань, захисту творчих проєктів, які зазначаються в робочій програмі кожної навчальної дисципліни. Визначення якості знань здобувачів

фахової передвищої освіти з обов'язкових та вибіркових компонент здійснюється відповідно до навчального плану на підставі семестрового контролю у формі іспиту або заліку.

Оцінювання курсової роботи здійснюється винятково у формі публічного захисту перед комісією. Публічний захист курсової роботи передбачає підготовку презентації, розробленої в програмі Microsoft Office Power Point.

Захист результатів практики відбувається на відкритому засіданні циклової комісії. Хід практики й опис результатів виконання індивідуальних завдань здобувачі обов'язково фіксують у щоденнику практики та підсумовують у звіті про практичну підготовку.

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти за освітньо-професійної програмою «Початкова освіта» відбувається публічно, у формі кваліфікаційного іспиту з метою визначення рівня сформованості професійних компетентностей та відповідності освітній кваліфікації: фаховий молодший бакалавр з початкової освіти, професійній кваліфікації: вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти. Випускники освітньо-професійної програми отримують диплом встановленого зразка з додатком до диплома, що містить структуровану інформацію про завершене навчання та досягнуті результати здобувача фахової передвищої освіти.

Підсумовуючи вищевикладене, Фаховий коледж Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II просить надати дозвіл на розширення освітньої діяльності у сфері фахової передвищої освіти за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта» ліцензійним обсягом 25 осіб щорічно.

Директор Фахового коледжу

Катерина ШОВШ